

AYOP presenteert

Twee dames en drie heren in gesprek over

Zeesluis IJmuiden. *Open voor big business.*

De dames

Alma Prins-Droog
Head of Cargo & Offshore – Port of Amsterdam
Tevens AYOP-lid

Sylvia Boer
Directeur AYOP – Dé netwerkvereniging in offshore energie

De heren

Jeroen Verwoort
Wethouder Economische Zaken en Havens – Gemeente Velsen
Tevens AYOP-lid

Tjeerd Schulting
Managing Director – Damen Shiprepair Amsterdam
Tevens AYOP-lid

Peter van de Meerakker
Algemeen directeur – Zeehaven IJmuiden N.V.
Tevens AYOP-lid

De Irma Sluis. De Sluizenmoeder. Sluisje McSluisface. Ja, het was lachen met de inzendingen voor de nieuwe naam van 's werelds grootste zeesluis. Maar het is Zeesluis IJmuiden geworden. Geen ludieke naam dus, maar een positionerende. Eentje zonder fratsen, die IJmuiden internationaal neerzet als een van de belangrijkste gateways voor de commerciële scheepvaart in Europa.'

Dat de nieuwe sluis een grote impact gaat hebben op de economische groei van IJmuiden en de regio – en dus op die van heel Nederland – is evident. Waar de winst precies zit? Daarover liet Sylvia vier direct betrokkenen vanuit hun eigen professionele perspectief van gedachten wisselen. *'We hebben de ambitie om de hoofdstad van offshore wind te worden.'*

Zeesluis IJmuiden, een nieuw hoogtepunt in een lange rij van imposante waterwerken. Holland op z'n breedst, letterlijk. Wat betekent de sluis voor jullie organisatie? Of iets concreter: wat levert het je op?

Peter: 'Bereikbaarheid, bereikbaarheid en bereikbaarheid. De oude Noordersluis was na 100 jaar hard aan vervanging toe. Niet alleen vanuit technisch oogpunt, ook vanuit de ontwikkelingen in de scheepvaart en in de markt. Grotere schepen, grotere belangen. Die markt moet je kunnen blijven bedienen. Met faciliteiten die betrouwbaar zijn en geen beperkende factoren kennen zoals lange wachttijden voor het juiste getijde en restricties met betrekking tot diepte en breedte. De nieuwe zeesluis maakt dat mogelijk. We konden daarin ook niet achterblijven. 100 jaar geleden reden we over een landweggetje van Amsterdam naar Utrecht. Doen we nu ook niet meer. Daar ligt nu niet voor niets een zesbaanssnelweg.'

Alma: 'De factor betrouwbaarheid is voor ons zeer belangrijk. Die is met de nieuwe sluis de komende jaren ook weer geborgen. Met andere woorden, er is blijvend sprake van continuïteit in de aan- en afvoer van goederen, grondstoffen en producten, ook van non-fossiele. Dat maakt het mogelijk om aan de achterkant van de sluis duurzaam door te groeien met partijen in de regio. Bovendien verloopt alles nu een stuk efficiënter. Er kunnen meer schepen tegelijk worden geschut. Tel uit je tijdwinst.'

Jeroen: 'Voor ons als gemeente heeft de sluis ook nog een andere betekenis, een iconische. Hij heeft IJmuiden namelijk letterlijk en figuurlijk internationaal op de kaart gezet. Er zijn maar weinig door mensen gecreëerde bouwwerken die vanuit de ruimte te zien zijn, maar dit is er een van. We hebben er dus een trekpleister van jewelste bij. Eentje die we uitstekend kunnen gebruiken bij de positionering van IJmuiden als *port to be*.'

'De mooiste voordeur van de wereld'

Tjeerd: 'Helemaal mee eens, bereikbaarheid, tijdwinst en de mogelijkheid om grotere schepen door te laten, staan op nummer één. Maar, voor onze haven zijn vooral de ambities die daarmee samenhangen het belangrijkste. Die geven een enorme positieve en stimulerende impuls af. Denk aan de ambitie om door te groeien naar de derde plek in Noordwest-Europa. En om de ruimte achter de sluis, de mooiste voordeur van de wereld, beter te benutten. Met het oog op offshore wind zou dat voor ons het bouwen van grotere pieren en dokken betekenen. Dat zou wat mij betreft een logische vervolgstap zijn. Maar goed, die ruimtediscussie is behoorlijk complex, laten we dat onderwerp dus maar bewaren voor een ander gesprek.'

Alma: 'Toch even over die ruimte Tjeerd, als jij die grote jongens binnenkrijgt, jack-ups of cruiseschepen, kunnen die hun draai in het Noordzeekanaal dan al maken? Ik bedoel, de schaalsprong die de sluis mogelijk maakt, kun jij die nu al maken? Of heb je toch meer ruimte en langere en of bredere dokken nodig?'

Tjeerd: 'Wat betreft offshore wind is dat mogelijk. Jack-ups hoeven vaak niet te dokken, die tillen zichzelf uit het water. Maar met de breedtewinst die de sluis ons biedt kunnen we nu wel een volgende stap zetten. En dat is mooi, want simpelweg omdat schepen te breed waren, zijn er in het verleden toch wel wat offshore windprojecten aan onze neus voorbij gegaan. Ieder jaar wel één groot

project. Hoeveel dat is uitgedrukt in omzetverlies? Zo'n 5%. Dat is aanzienlijk, maar ook wel weer betrekkelijk, omdat het ruimte bood aan andere projecten die we in plaats daarvan gedaan hebben. Maar even terug naar die volgende stap die we nu kunnen zetten, daar zijn we al aan begonnen. Momenteel hebben we twee aanbiedingen lopen, waaronder een offshore wind mobilisatieproject voor Amerika.'

Dat is inderdaad heel mooi. Een toename van projecten en economische groei liggen dus in het verschiet. Gaat het daarbij uitsluitend om offshore wind projecten of ook om andersoortige?

Tjeerd: 'Wij leunen vooralsnog helemaal op offshore wind. Dat heeft alles te maken met het feit dat we alleen kunnen opschalen in de breedte. Qua lengte zijn we beperkt tot de afmetingen van onze dokken. Die zijn 250 meter.'

Alma: 'Die breedte voor het passeren van de sluis voor offshore schepen is van 45 meter naar 63 meter gegaan. Dat is behoorlijk. Eind december zijn we bijvoorbeeld nog een aanloop misgelopen omdat het een containerschip betrof dat 50 centimeter te breed was om de Noordersluis te passeren en Zeesluis IJmuiden nog niet geopend was. Nu we die wel kunnen ontvangen en ook nog eens op de terminals kunnen afhandelen, biedt dit serieus perspectief voor verdere doorontwikkeling en duurzame groei.'

Ga ik te ver als ik zeg dat de sluis enorm bijdraagt aan de concurrentiepositie van de regio?

Jeroen: 'Nee hoor, klopt helemaal. De sluis past helemaal in onze plannen om een energiehaven te realiseren. Daar zit namelijk een ruimte achter waar je wel met grote schepen moet kunnen komen. In dat kader zitten we nu trouwens in een NOVI-traject (Nationale Omgevingsvisie) om te zien hoe we die ruimte zo goed en efficiënt mogelijk kunnen benutten. Met het oog op zaken als wonen, werk, de energietransitie en natuurlijk onze circulaire economische doelen. Binnen de infrastructuur die je daarvoor voor nodig hebt, is de sluis een wezenlijk onderdeel. En hopelijk de energiehaven straks ook.'

'Ten opzichte van andere regio's krijgen we een grote plus'

Peter: 'Het gaat natuurlijk om het algehele vestigingsklimaat van de regio. Dat is waar bedrijven die zich aan het oriënteren zijn naar kijken. Wat ik terugkrijg is dat het erg gewaardeerd wordt dat wij de keuze hebben gemaakt voor offshore wind. Omdat tijdens zo'n oriëntatie opeens kan blijken dat men het belangrijk vindt dat er een Damen Shipyards aanwezig is: een scheepsreparatiewerf. Vooral bij de grote corporates gaat het bij dit soort afwegingen vooral om risicobeperking. Dan gaan deze dingen toch meetellen en dat laat zich nu al zien. Ten opzichte van andere regio's krijgen we een grote plus.'

Alma: 'Ik denk dat we twee perspectieven moeten onderscheiden. Het vestigingsperspectief en het scheepvaartperspectief. Vanuit dat laatste bezien heeft gewoon doorvaren de voorkeur en kan een sluis een hickup zijn. Alleen,

met de tijdwinst die men nu dankzij de betrouwbaarheid, de efficiëntere schutcombinaties, de onafhankelijke operatie met betrekking tot de getijden en niet op de laatste plaats de back-up van de Noordersluis bij ons maakt, hebben we een heel goede concurrentiepositie ten opzichte van andere zeehavens.'

Peter, je zei net dat men de keuze voor offshore wind erg kan waarderen. Wat krijgen jullie nog meer terug uit de markt?

Peter: 'Vooral dat Jeroen er met zijn optreden rondom de nieuwe naam van de sluis erg heeft bijgedragen aan de naamsbekendheid van IJmuiden. Dat heeft knap wat publiciteit opgeleverd.'

Jeroen: 'Ja, lachen was dat. Een budget van 1000 euro en een publiciteitswaarde van zo'n vier ton. Heb ik laten doorrekenen. Niet slecht, hè?'

Alma: 'De reacties die ik krijg over Zeesluis IJmuiden zijn uitermate positief. Wij krijgen erg veel vragen uit de markt over wat de nieuwe mogelijkheden zijn. Vanuit de offshore, maar ook vanuit general cargo, liquid bulk en alternatieve brandstoffen. Interessant, want naast onze ambitie om de energietransitie te faciliteren en een bijdrage te leveren aan de circulaire activiteiten, willen we onze zeehavenpositie behouden en dus groeien op het gebied van non-fossiele lading. Dat kan nu.'

'Het is een visitekaartje dat de hele wereld over gaat'

Waar we het nog niet over gehad hebben, maar wat zeker de aandacht verdient: de mensen die werkzaam zijn bij de sluis. Hoe staan die er eigenlijk in?

Alma: 'Van de collega's die zich bezighouden met de bediening en de planning weten we dat ze uitgesproken trots zijn. En het geweldig hebben gevonden dat ze bij het hele proces betrokken zijn geweest. Van tekening tot openstelling. Zo hebben ze onder meer meegewerkt aan het schrijven van de bedieningshandleiding, elementen geschouwd, testvaarten gedaan en meegedacht over hoe alles het beste vormgegeven kon worden. Aan bijscholing wordt uiteraard ook het nodige gedaan, dat moet je vooral zien als een continu proces. Want het werk is weliswaar grotendeels hetzelfde als wat ze gewend zijn, maar vraagt toch ook om redelijk wat specifieke kennis en vaardigheden. Zowel op technologisch als op operationeel gebied. En oh ja, laat ik dat niet vergeten, ze vinden hun nieuwe werkplek in het nieuwe Sluis Operatie Centrum fantastisch. Alsof ze een nieuwe baan hebben...'

Hij moet 100 jaar mee, maar als we iets minder ver in de toekomst kijken, waar heeft de sluis ons dan over 10 jaar gebracht?

Tjeerd: 'Zoals al gezegd verwacht ik dat de sluis een positieve impuls gaat geven aan het hele Noordzeekanaalgebied. Dus ook dat we in zeg vijf jaar tijd, vooral met betrekking tot de woningbouwambities en de havenbelangen, uit de ruimte-indeling gaan komen. Zonder de sluis was dat misschien ondergesneeuwd

geraakt. Daarnaast doet de sluis veel voor ons imago als Nederland nautisch land. En dat heeft ongetwijfeld zijn weerslag op de gunfactor. Iedereen kijkt nu naar ons. De sluis is een visitekaartje dat de hele wereld over gaat.'

Jeroen: 'Het staat buiten kijf dat we met de sluis de havens in de regio weer op de kaart hebben gezet. Dat komt goed uit, want we hebben de ambitie om de hoofdstad van offshore wind te worden. Dankzij de sluis gaat dat de goede kant op. Daarnaast hebben we met Amsterdam de ambitie uitgesproken om de meest duurzame cruisebestemming ter wereld te worden. Wie weet zijn we daar ook wel over 10 jaar.'

'Deze regio is bepalend voor het succes van de energietransitie'

Peter: 'Er gaan de komende jaren miljarden besteed worden op de Noordzee. De sluis zal er zeker voor zorgen dat een flink deel daarvan hier aan zal spoelen. Daarnaast, wat betreft de sluis en de energietransitie, ik hoop dat we over 10 jaar kunnen constateren dat het succes daarvan voor een belangrijk deel te danken is aan deze regio. Aan bedrijven in de keten die zich hier hebben gevestigd. Aan de waterstofeconomie die hier van de grond is gekomen waardoor Tata heeft kunnen vergroenen. En aan het hele Noordzeekanaalgebied dat alle voorzieningen faciliteert die nodig zijn om wind op zee te accommoderen.'

Alma: 'Ik verwacht dat we over 10 jaar offshore wind volledig faciliteren, voor en achter de sluis. Dat we een flinke stap verder zijn in de verduurzaming van de haven, de regio en het Noordzeekanaalgebied. En natuurlijk dat we dan nog steeds een stevige concurrentiepositie als zeehaven innemen en groeien in non-fossiele ladingstromen. Dus niet alleen op het gebied van offshore, maar ook in general cargo, containers, agribulk, breakbulk, de circulaire procesindustrie en alternatieve brandstoffen. Om maar eens wat te noemen.'

Wat zou AYOP kunnen doen om het een en ander te stimuleren of te versnellen?

Tjeerd: 'In het kader van de lokale circulaire economie zouden jullie de mogelijkheden die de sluis biedt ten aanzien van decommissioning nog meer mogen promoten. Het ontvangen van schepen met grote ladingen en het ontmantelen van platforms kan in principe nu ook hier.'

Alma: 'De promotie van de Zeesluis is belangrijk, maar ook de bewijsvoering. Die zouden jullie je leden kunnen aanreiken door bijvoorbeeld partijen aan het woord te laten die voorheen niet door de Noordersluis konden, maar nu wel door de Zeesluis en hoe ze dat ervaren hebben. Ik heb wel een case die je daarvoor kunt gebruiken.'

Peter: 'Naamsbekendheid. Een hoge breinpositie. Daar moeten we naartoe. Oftewel, wind, vestigingsklimaat, het Noordzeekanaalgebied. Die trits, de

vanzelfsprekendheid daarvan, dat moeten wij uitdragen. Daar ligt een schone taak voor ons allemaal. En met name voor AYOP.'

Dit was het vijfde gesprek uit een reeks over de stand van zaken in de offshore sector. Is er een onderwerp waarover je mee wilt discussiëren, neem dan contact op met Sylvia Boer: sylvia@ayop.com.

AYOP

AYOP is een actieve vereniging met zo'n 115 leden: bedrijven, regionale overheden en kennis- en onderwijsinstellingen die actief zijn in de offshore-olie-, gas- en windenergiesector in het Noordzeekanaalgebied. De leden hebben een sterke focus op offshore-windonderhoud (inclusief kabellogistiek), boorprojecten (gasexploratie), het verrichten van aanpassingen en het onderhoud van werkschepen en platforms en het demonteren van offshore-constructies en schepen. Ergo, de gehele keten.